

LEGAL UPDATE

Wetsvoorstel Uitvoeringswet screeningsverordening buitenlandse directe investeringen

Datum: 3 augustus 2020

Op 22 juni 2020 is het wetsvoorstel Uitvoeringswet screeningsverordening buitenlandse directe investeringen ingediend. In dit wetsvoorstel zijn de maatregelen vastgesteld ter uitvoering van de [Verordening \(EU\) 2019/452](#) van het Europees Parlement welke op 11 oktober 2020 van toepassing zal worden.

De Verordening biedt lidstaten de mogelijkheid om bepaalde informatie direct op te vragen bij een niet in de EU-gevestigde (hierna: 'buitenlandse') investeerder of een onderneming waarin een buitenlandse directe investering zal plaatsvinden of heeft plaatsgevonden. De Verordening heeft dan ook gevolgen voor Nederlandse ondernemingen waarin wordt geïnvesteerd door investeerders van buiten de Europese Unie en investeerders van buiten de Europese Unie die in Nederland willen investeren.

Directe buitenlandse investeringen¹ uit niet-Europese landen zijn een directe bron voor economische groei en werkgelegenheid. Mede hierdoor blijft de Europese Unie in de toekomst aansturen op een open investeringsklimaat. Hierin schuilt echter ook een (steeds groter wordend) gevaar. Overnames van en investeringen in vitale infrastructuur of bedrijven die hoogwaardige technologie ontwikkelen die betrekking hebben op de nationale veiligheid kunnen zorgen voor risico's. Hierbij valt te denken aan risico's met betrekking tot de opbouw van strategische afhankelijkheden, aantasting van de continuïteit van dienstverlening van vitale diensten en processen of aantasting van gevoelige informatie. Dit probleem zal worden versterkt wanneer er ook nog eens buitenlandse overheden bij betrokken zijn; denk bijvoorbeeld aan de gevreesde Chinese overheidsinvloed bij Huawei.

Er bestond, ten tijde van de publicatie van de Verordening (EU) 2019/452, op Unieniveau geen alomvattend kader voor het screenen van buitenlandse directe investeringen om redenen van veiligheid of openbare orde, terwijl de belangrijkste handelspartners van de Europese Unie reeds zulke kaders hadden ontwikkeld.²

In Nederland zijn op dit moment slechts een paar wettelijk vastgelegde screeningsmechanismes van toepassing op buitenlandse directe investeringen. Het gaat bij deze screeningsmechanismen dan zowel om investeringen afkomstig uit landen buiten de Europese Unie als bedoeld in de verordening, als om investeringen afkomstig uit de Europese Unie zelf. Het betreft onder andere investeringen die het mogelijk maken direct of indirect zeggenschap te verkrijgen over bepaalde elektriciteitscentrales of LNG-installaties en -bedrijven. Ingevolge de Wet ongewenste zeggenschap telecommunicatie, zullen directe investeringen die overwegende zeggenschap realiseren in bepaalde telecommunicatiepartijen, ook onderworpen zijn aan een voorafgaande toetsing.³

Het Nederlandse wetsvoorstel Uitvoeringswet screeningsverordening buitenlandse directe investeringen introduceert geen nieuwe Nederlandse investeringstoetsen of screeningsmechanismen. Het wetsvoorstel regelt alleen die elementen die noodzakelijk zijn om de effectieve werking van de Verordening veilig te stellen en Nederland te laten voldoen aan de verplichtingen uit de Verordening. In het bijzonder vereist de verordening de aanwijzing en inrichting van een zogeheten contactpunt met het

¹ Elke soort investering door een buitenlandse investeerder die gericht is op het vestigen of handhaven van duurzame directe betrekkingen tussen de buitenlandse investeerder en de ondernemer of de onderneming waaraan het kapitaal ter beschikking wordt gesteld met het oog op de uitoefening van een economische activiteit in een lidstaat, met inbegrip van investeringen die de daadwerkelijke deelname aan het beheer van of de zeggenschap over een onderneming die een economische activiteit uitoefent, mogelijk maken.

² Overweging 5 van de Verordening (EU) 2019/452.

³ [Aldus de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel Uitvoeringswet screeningsverordening buitenlandse directe investeringen.](#)

oog op het faciliteren en ondersteunen van vertrouwelijke informatie-uitwisseling tussen de lidstaten onderling en met de Europese Commissie over directe investeringen uit derde landen waar mogelijke risico's aan verbonden zijn voor de openbare orde en veiligheid.

Wat betekent dit voor u?

Een buitenlandse investeerder of de betrokken onderneming kan in bepaalde gevallen door de lidstaten om extra informatie worden gevraagd. Deze informatie kan bijvoorbeeld betrekking hebben op de financiering van de investering en de bron ervan en/of de eigendomsstructuur van de buitenlandse investeerder en van de onderneming waarin de buitenlandse directe investering wordt gepland of is voltooid, inclusief informatie over de uiteindelijke investeerder en deelneming in het kapitaal. Ondernemingen zijn niet gehouden zelf de investering te melden (daargelaten overige meldingsverplichtingen bij de ACM, SER, NZa etc.). De betreffende lidstaat dient zelf het informatieverzoek in te dienen.⁴

Door de komst van deze Verordening zullen alle lidstaten verslag moeten uitbrengen over de buitenlandse directe investeringen die op hun grondgebied hebben plaatsgevonden, op basis van de informatie waarover zij beschikken. Voor zover deze informatie nog niet in het kader van een screeningsmechanisme is verzameld, wordt gebruik gemaakt van gegevens die afkomstig zijn uit het Handelsregister, het Kadaster, overige openbare registers bij de wet ingesteld en openbare informatie.

Indien u van plan bent een investering te ontvangen en uw onderneming valt onder de hiervoor beschreven sectoren waarvoor de wettelijk vastgelegde screeningsmechanismes van toepassing zijn, blijven dezelfde regels van toepassing. Op de website van de Europese Commissie is een [lijst](#) gepubliceerd van de screeningsmechanismes van lidstaten welke van tijd tot tijd geüpdatet zal worden. Hier kunt u zien of er op enig moment mogelijk een screeningsmechanisme van toepassing is op uw geplande investering. In de meeste gevallen vindt de screening van de investering plaats voorafgaand aan de investering zelf.

Indien er op uw situatie momenteel geen vastgelegde investeringstoets van toepassing is, kan een lidstaat of de Europese Commissie een verzoek om informatie indienen indien zij van oordeel is dat de buitenlandse directe investering gevolgen kan hebben voor de veiligheid of openbare orde. Indien er geen nationale screeningsmechanisme van toepassing is, kan dit verzoek worden gedaan tot 15 maanden na de investering. Alleen de lidstaat waarin de investering heeft plaatsgevonden is bevoegd om te beslissen of de investering geoorloofd is of niet. De commissie of andere lidstaten zijn niet bevoegd om een investering te blokkeren of terug te draaien.⁵

In Nederland loopt er een apart wetgevingstraject om aanvullende maatregelen te treffen op het gebied van het toetsen van investeringen. Het onderhavige wetsvoorstel zal van invloed zijn wanneer een minister in de toekomst voor het eigen domein een investeringstoets toepast op inkomende investeringen waarbij de nationale veiligheid in het gedrang komt.⁶ Uitgangspunt is daarbij dat de lasten voor het bedrijfsleven zo beperkt mogelijk blijven.⁷ De gemiddelde lengte van de informatieverplichting wordt momenteel geschat op 35 dagen.⁸

⁴ Antwoord nr. 20 van de [Frequently asked questions](#) on Regulation (EU) 2019/452 establishing a framework for the screening of foreign direct investments into the Union.

⁵ Antwoord nr. 14 van de [Frequently asked questions](#) on Regulation (EU) 2019/452 establishing a framework for the screening of foreign direct investments into the Union.

⁶ [Aldus de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel Uitvoeringswet screeningsverordening buitenlandse directe investeringen.](#)

⁷ [Antwoorden op Kamervragen over de investeringstoets op risico's voor de nationale veiligheid van 11 december 2019.](#)

⁸ [EU Framework for screening investments.](#)

VAN BENTHEM & KEULEN

ADVOCATEN | NOTARIAAT

De niet-nakoming van de informatieverplichtingen is een economisch delict en wordt strafbaar gesteld. Deze strafbaarstelling komt naast de voorgenomen mogelijkheid om een last onder bestuursdwang en/of een bestuurlijke boete op te leggen wegens het niet-nakomen van deze verplichting te staan.

Dit is een Legal Update van het team Corporate / M&A.

Voor meer informatie:

Sander Marges

+31 30 25 95 577

sandermarges@vbk.nl

Steven Storm

+31 30 25 95 616

stevenstorm@vbk.nl